

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Literatura i dramat
Wydział	Wydział Aktorski
Kierunek	Aktorstwo
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	3
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	2
Rok studiów	1
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr hab. Urszula Chowaniec (e-mail: uchowaniec@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
2	30 godz. 3 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	<p>Kurs o literaturze i dramacie ma na celu krytyczny przegląd tematyki literatury i dramatu z perspektywy czytelniczej i czytelnika oraz teoretycznej i teoretyka literackiego. Wśród pytań przewodnich znajdują się: co to jest literatura i dlaczego jest ważna? Czy audiobook to literatura? Czy gatunki literackie jeszcze mają znaczenie? Kto decyduje, która książka jest dobra, a która jest zła? Czy adaptacja tekstu literackiego ma w sobie coś z kradzieży praw autorskich? Dlaczego Szekspir jest taki ważny?</p> <p>Kurs proponuje analizę, tak zwane „bliskie czytanie” wybranych tekstów literackich i dramatów, jak i refleksję nad metodologiami czytania i szkołami rozumienia dyskursów literackich.</p>
-----------	--

3. Wymagania wstępne

Nie ma wymagań wstępnych. Wśród tekstów krytycznych i materiałów dydaktycznych znajdują się także materiały w języku angielskim, student powinien być na to przygotowany.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student ma wiedzę w zakresie literackiej periodyzacji, głównych przemian historycznych, nadrzędnych nurtów w ewolucji literatury i dramatu.	
U1	Umiejętności: Po kursie studentka i student potrafią: analizować wybrane teksty krytycznie, napisać recenzję tekstu, zrobić analizę porównawczą tekstu i adaptacji, wyrazić opinię teoretycznoliteracką, posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami właściwymi dla literaturoznawstwa, potrafi pracować w zespole, w grupie dyskusyjnej, samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze, posiada umiejętność tworzenia wystąpień ustnych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł; potrafi przeprowadzić kwerendę biblioteczną, wykorzystywać bazy danych i posługiwać się Internetem, sporządzić bibliografię i przypisy ze stosowną dbałością o prawa autorskie, formatować dokumenty, korzystając z edytora tekstów, przygotować prezentację; umie rozpoznać rodzaj literacki i gatunkową konwencję poznawanych utworów umie dokonać analizy i interpretacji poznawanych utworów z użyciem podstawowej terminologii i właściwych metod; potrafi rozpoznać różne typy pozaliterackich wytworów kultury.	
K1	Kompetencje społeczne: Ma rozbudzoną potrzebę uczestnictwa w kulturze i jej propagowania. Jest zdeterminowany do rozwoju zawodowego przez całe życie, inspirowane do tego innych.	

5. Treści programowe

Wykład (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
------------	--

Wykl	<p>Poniżej wypisane są tematy przewodnie. Każdy temat zajmie około dwóch spotkań oraz lekturę, do dyskusji w kontekście wybranego problemu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie. Co to jest literatura? Kultura? Nowoczesność? Dzisiaj? 2. Rodzaje i gatunki literackie? Co to jest dramat? Dlaczego aktorzy powinni znać literaturę? Olga Tokarczuk Dorota Masłowska 3. KOBIECOŚĆ. Literatura i dramat. Uwaga - obowiązkowa lektura. (student szuka i wybiera do analizy przykładu wagi tej kategorii w badaniach literackich) 4. Psychoanaliza!!! Hurrraaa, albo nie! Wprowadzenie i analiza wierszy. Każdy wybiera analizuje przychoanalizą swój wiersz - UCH Dziewczyna Leśmiana. 5. Dramat. Czyli, jak zrobić, aby było nowocześnie? Makbet? Dlaczego Shakespeare jest taki ważny? Czytamy Makbeta!! 6. Elita. Książka. Wybieramy jeden artykuł do analizy. Rozdział: do analizy wspólnej Doświadczenie śmierci w T. Różewicza. 7. Trylogia Kopenhaską. Tove Ditlevsen. Literatury inne. Feminizm. Co to jest literatura feministyczna? 8. Literackie nagrody. Olga Tokarczuk. Opowiadania Bizarne. 9. Poezja? Humor. Wisława Szymborska? 10. Polityka. Literatura i propaganda. Gdzie jej nie ma? 11. Teatr współczesny czy wierność epokom? 12. Literatura współczesna. Czy ma historię? Wioletta Grzegorzewska, Guguły 13. Tożsamości. Korzenie. Post-kolonializm. 14. Queer. 15. Postmodernizm.
------	--

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M6	Dyskusja
M10	Konwersatorium
M16	Praca w grupach
M20	Wykłady
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, Praca własna studenta- test, przygotowanie projektu	45 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	75 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Student jest zobowiązany do przygotowania prolektu egzaminacyjnego, związanego z wybranym tekstem, bliskim czytaniem i artystyczną interpretacją, oparta na kategoryzacji:

Interpretacja to uważna opowieść o wierszu, która pokazuje wpływ tekstu na czytającego.

Inspiracja - to wzajemna relacja między czytelnikiem a tekstem, to genialny moment, w którym schematyczności tekstu uruchamia jedną, niepowtarzalną jakość – NOWE!

Innowacja - to nowość dodana do tekstu, która nie niszczy jego integralności.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Wybranie tekstu do pracy nad projektem semestralnym (pierwszy miesiąc zajęć) Przygotowanie planu interpretacyjnego, przedstawienie projektu (po drugim miesiącu zajęć) Przygotowanie projektu i przedstawienie go na podstawie istniejącej literatury. Prezentacja własnych badań na bardzo dobrym poziomie
Na ocenę 4,5:	Wybranie tekstu do pracy nad projektem semestralnym (pierwszy miesiąc zajęć) Przygotowanie planu interpretacyjnego, przedstawienie projektu (po drugim miesiącu zajęć) Przygotowanie projektu i przedstawienie go na podstawie istniejącej literatury. Prezentacja własnych badań w innowacyjnym poziomie.
Na ocenę 4:	Wybranie tekstu do pracy nad projektem semestralnym (pierwszy miesiąc zajęć) Przygotowanie planu interpretacyjnego, przedstawienie projektu (po drugim miesiącu zajęć) Przygotowanie projektu i przedstawienie go na podstawie istniejącej literatury. Prezentacja własnych badań w dobrym zakresie.
Na ocenę 3,5:	Wybranie tekstu do pracy nad projektem semestralnym (pierwszy miesiąc zajęć) Przygotowanie planu interpretacyjnego, przedstawienie projektu (po drugim miesiącu zajęć) Przygotowanie projektu i przedstawienie go na podstawie istniejącej literatury. Prezentacja własnych badań w dostatecznym zakresie.
Na ocenę 3:	Wybranie tekstu do pracy nad projektem semestralnym (pierwszy miesiąc zajęć) Przygotowanie planu interpretacyjnego, przedstawienie projektu (po drugim miesiącu zajęć) Przygotowanie projektu i przedstawienie go na podstawie istniejącej literatury.

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Olga Tokarczuk, Bieguni,
2. Olga Tokarczuk, Gra na wielu bębenkach,
3. Dorota Małowska, Między nami dobrze jest,
4. William Shakespeare, Hamlet,
5. Sławomir Mrożek, Emigranci,
6. Tove Ditlevsen, Trylogia Kopenhaska,
7. Andrzej Stasiuk, Opowiadania galicyjskie
8. Wybrana powieść kryminalna.
9. M. Berthold, Historia teatru, Warszawa 1980.
10. Historia teatru, red. J.R. Brown, Warszawa 1999.
- J.L. Styan, Współczesny dramat, Wrocław 1995.
11. Arcydzieła inscenizacji. Od Reinhardta do Wilsona, Warszawa 1997.
12. Słownik współczesnego teatru, A. Semil, E. Wyśńska, Warszawa 1980

Literatura uzupełniająca

1. 1. Słownik literatury polskiej XX wieku (praca zbiorowa), Wrocław 1996.
2. Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik bibliograficzny, pod red. J. Czachowskiej, A. Szałagan, Warszawa 1994–2004.
3. Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński, Literatura polska lat 1976–1998, Kraków 1999.
- Antologie opracowania:
 1. Odkrywanie modernizmu, pod red. R. Nycza, Kraków 1998.
 2. Postmodernizm: antologia przekładów, pod red. R. Nycza, Kraków 1997.
 3. Edward Balcerzan, Poezja polska w latach 1939–1965 – cz. 1, Strategie liryczne, Warszawa 1982; cz. 2, Ideologie artystyczne, Warszawa 1988.
 4. Grzegorz Gazda, Słownik europejskich kierunków i grup literackich XX wieku, PWN, Warszawa 2000.
 5. Literatura polska 1918–1975, pod red. A. Brodzkiej i in, Warszawa 1975 i późn.
 6. Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie 1939–1980, oprac. B. Klimaszewski, E. R. Nowakowska, W. Wyskiel, Warszawa 1992.
 7. Stanisław Barańczak, Etyka i poetyka (wyd. dowolne).
 8. Stanisław Barańczak, Uciekinier z utopii (wyd. dowolne).
 9. Jan Błoński, Odmarsz, Kraków 1978.
 10. Mieczysław Dąbrowski, Postmodernizm: myśl i tekst, Kraków 2000.
 11. Michał Głowiński, Gry powieściowe, Warszawa 1973.
 12. Michał Głowiński, Nowomowa po polsku, Warszawa 1990.
 13. Hanna Gosk, Bohater swoich czasów. Postać literacka w powojennej prozie polskiej o tematyce współczesnej, Izabelin 2002.
 14. Jadwiga Sawicka, Julian Tuwim, Warszawa 1986.
 15. Autobiografizm – Przemiany, formy, znaczenia, red. H. Gosk, A. Zieniewicz, Warszawa 2001.
 16. Codzienne, przedmiotowe, cielesne: języki nowej wrażliwości w literaturze polskiej XX wieku, red. H. Gosk, Izabelin 2002.
 17. Literatura polska na obczyźnie, red. J. Bujnowski, Londyn 1988.
 18. Poeci XX-lecia międzywojennego, red. I. Maciejewska, Warszawa 1982.

Publikacje prowadzącego

1. 1. (2015) *Melancholic Migrating Bodies in Contemporary Polish Women's Writing*, Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, (see review: <https://www.jstor.org/stable/10.5406/polishreview.64.4.0122?seq=1>)
2. (2007) *W poszukiwaniu kobiety. O wczesnych powieściach Ireny Krzywickiej/ In Search for Woman: The Early Writings of Irena Krzywicka*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. (2011) "Femme mélancolique, czyli o pesymizmie najnowszej literatury kobiecej", pp. 371-408. In: *Ćwiczenia z rozpacz. Pesymizm w prozie polskiej po 1985 roku*, Eds. Jerzy Jarzębski, Jakub Momro. Kraków: Universitas.
4. (2011) "W poszukiwaniu utraconej więzi. Melancholia we wczesnych powieściach Ireny Krzywickiej", in: *Dwudziestolecie mniej znane. O kobietach piszących w latach 1918-1939*. Eds. Ewa Graczyk et. al. Gdańsk: Wyd. Libron, pp. 175-84.
5. (2010) "Towards a Fast Food Reality: The 1990s and the Transformation in Polish Literature", pp. 312-30. In: *Perestroika: Process and Consequences*, Eds. Markku Kangaspuro, Jouko Nikula, Ivor Stodolsky, Helsinki: Finnish Literature Society.
6. *Queer(IN)g Poland: Gender Visibility, Vulnerabilities and LGBTQ+ in Polish Culture*. Urszula Chowaniec, Ewa Mazierska and Richard Mole in Central Europe, London.

10. Informacje dodatkowe dla studentów

Strona informacyjna, dodatkowe materiały: <https://literaturaidramat.weebly.com/wyk322adowczyni.html>

Strona nauczycielki akademickiej: <https://cudzoziemki.weebly.com>

11. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

prof. UAFM dr hab. Urszula Chowaniec (e-mail: uchowaniec@afm.edu.pl)